

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Polisi Bioamrywiaeth

TAFLEN GLAWR Y POLISI

Manylion Allweddol

TEITL POLISI	<i>Polisi Bioamrywiaeth</i>
DYDDIAD CYMERADWYO	<i>7 Mai 2025</i>
CORFF CYMERADWYOL	<i>Bwrdd Academaidd</i>
FERSIWN	<i>A</i>
DYDDIADAU ADOLYGU BLAENOROL	<i>Newydd</i>
DYDDIAD ADOLYGIAD NESAF	<i>Mawrth 2027</i>
CANLYNIAD ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB	<i>* Dim newid mawr</i>
POLISIŌAU / GWEITHDREFNAU / CANLLAWIAU CYSYLLTIEDIG	<i>Strategaeth Cynaliadwyedd Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd Cynllun Rheoli Carbon 2024 - 2030 Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd Polisi Rheoli Dŵr Polisi Adeiladu ac Adnewyddu Cynaliadwy Cynllun Rheoli Ecolegol Mawrth 2024</i>
DYDDIAD GWEITHREDU	<i>Mawrth 2025</i>
PERCHENNOG POLISI (TEITL SWYDD)	<i>Pennaeth yr Amgylchedd Adeiledig, Cyfarwyddwr Cynorthwyol yr Amgylchedd ac Ystadau</i>
UNED / GWASANAETH	<i>Yr Amgylchedd, Ystadau a Chynaliadwyedd</i>
E-BOST CYSWLLT	<i>garoberts@cardiffmet.ac.uk</i>

Rheoli Fersiwn

FERSIWN	DYDDIAD	RHESWM DROS NEWID
<i>1.0</i>	<i>Mai 2025</i>	<i>Fersiwn gyntaf i'r UEG ei hystyried</i>

Hyb Polisiau

I gael rhagor o wybodaeth am bolisiau:

- 1 Gallwch fynd i dudalennau'r Ysgrifenyddiaeth ar InSite drwy <https://outlookuwicac.sharepoint.com/sites/Secretariat>;
- 2 Gallwch fynd i'r Hyb Polisiau drwy cardiffmet.ac.uk/about/policyhub; neu
- 3 Cysylltwch â policies@cardiffmet.ac.uk

Cynnwys

Manylion Allweddol.....	1
Rheoli Fersiwn	1
Hyb Polisiâu	2
1 Cyflwyniad	Error! Bookmark not defined.
2 Gwella Ecolegol a Rheoli Cynefinoedd.....	5
3 Cyflawni Cynllun Rheoli Ecolegol	5
4 Rolau a Chyfrifoldebau	6
5 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig.....	6
6 Adolygu a Chymeradwyo.....	6

Polisi Bioamrywiaeth

1 Cyflwyniad

1.1 Pwrpas

Mae'r polisi'n nodi sut rydym am gynnal a gwella bioamrywiaeth a hybu cydnherthedd ecosystemau ar draws campysau Prifysgol Metropolitan Caerdydd, yn unol ag Adran 6 Deddf Dyletswydd yr Amgylchedd (Cymru) 2016.

1.2 Cwmpas

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn ceisio cynnal a gwella ei safleoedd bioamrywiaeth ymhellach ar gampysau Llandaf, Cyncoed, Plas Gwyn ac Alexander House. Cynhaliwyd taith ecolegol o bob safle i bennu math a dosbarthiad y cynefinoedd sylfaenol ar y safle a llywio'r gwaith o gynhyrchu Cynllun Rheoli Ecolegol, yn manylu ar sut i weithredu gwelliannau ecolegol priodol a rheolaeth o'r safle er budd bioamrywiaeth.

Mae'r Polisi hwn yn cefnogi Nodau Datblygu Cynaliadwy rhifau 11, 13, 15,

1.3 Diffiniadau

- 1.3.1 **Bioamrywiaeth** - yn fyr am amrywiaeth fiolegol, yw amrywiaeth popeth byw a'u rhyngweithiadau. Mae bioamrywiaeth yn newid dros amser wrth i ddifodiant ddigwydd ac wrth i rywogaethau newydd ddatblygu. Mae gwyddonwyr yn aml yn sôn am dair lefel o amrywiaeth: amrywiaeth rhywogaethau, genetig ac ecosystemau.
- 1.3.2 **Ecoleg** - astudiaeth wyddonol o'r prosesau sy'n dylanwadu ar fywyd a chynefinoedd naturiol. Ecosystem: amgylchedd naturiol sy'n cynnwys fflora (planhigion) a ffawna (anifeiliaid) sy'n byw ac yn rhyngweithio o fewn yr amgylchedd hwnnw.
- 1.3.3 **Cynllun Rheoli Ecolegol** - Dogfen safle-benodol sy'n cynnwys prosesau a chyfarwyddiadau i reoli safle a'i weithrediadau mewn modd sy'n diogelu a gwella bioamrywiaeth ac ecoleg y safle a'r ardal gyfagos a gwblhawyd ym mis Mawrth 2024.
- 1.3.4 **Nodau Datblygu Cynaliadwy** - Mae'r Nodau Datblygu Cynaliadwy yn set o 17 nod a sefydlwyd yn 2015 gan y Cenhedloedd Unedig. Bwriad y nodau yw creu byd mwy cynaliadwy a theg drwy fynd i'r afael â heriau byd-eang.

- 1.3.5 Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** yn gyfraith sy'n anelu at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Pwrpas y ddeddf yw sicrhau bod gweithredoedd yn diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain.
- 1.3.6 **ISO 14001** Mae gweithgareddau'r Brifysgol yn cael effaith ar yr amgylchedd, ac rydym wedi ymrwymo i wella ein System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001. Cefnogir hyn gan gyhoeddiad ac adrodd ar amcanion clyfar a blaenoriaethau i gyflawni'r System Rheoli Amgylcheddol, y Strategaeth Gynaliadwyedd a'r Cynllun Rheoli Carbon gyda pholisïau thema cynaliadwyedd.
- 1.3.7 Mae **Carbon Net Sero** yn cyfeirio at y cydbwysedd rhwng faint o nwyon tŷ gwydr mae'r Brifysgol yn ei gynhyrchu a faint sy'n cael ei dynnu o'r atmosffer. Gellir ei gyflawni drwy gyfuniad o leihau allyriadau a dileu allyriadau.
- 1.3.8 **Arolwg UKHab** - Mae Dosbarthiad Cynefin y DU yn ddull unedig a chynhwysfawr rhad ac am ddim i'w ddefnyddio o ddosbarthu cynefinoedd, a gynlluniwyd i ddarparu dull syml a chadarn o arolygu a monitro ar gyfer yr 21ain ganrif.

2 Gwella Ecolegol a Rheoli Cynefinoedd

- 2.1 Mae'r Cynllun Rheoli Ecolegol ar gyfer pob safle wedi darparu argymhellion sy'n ychwanegol at y rheolaeth amgylcheddol o ddydd i ddydd ar yr amgylcheddau allanol - ar gyfer gwella ecolegol ar y safle a rheoli cynefinoedd, i wella pob safle er budd bioamrywiaeth.
- 2.2 Yn ogystal, darparwyd argymhellion ar gyfer rheoli'r cynefinoedd/nodweddion canlynol, Coed/coetir; Glaswelltir amwynder; a Rhywogaethau ymledol.

3 Cyflawni Cynllun Rheoli Ecolegol

3.1 Bydd y Brifysgol yn:-

- 3.1.1 Pennu costau a blaenoriaethau ar gyfer cyflawni'r Cynllun Rheoli Ecolegol
- 3.1.2 Parhau i gefnogi'r Ardd Llif Naturiol ar Gampws Llandaf, yr Enactus – perllan ar Gampws Llandaf a'r Ardd Gymunedol.
- 3.1.3 Cynnig cyfle i staff a myfyrwyr ddefnyddio gofod allanol ar y campws ar gyfer plannu, tyfu a chefnogi bywyd gwyllt.
- 3.1.4 Cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i fioamrywiaeth
- 3.1.5 Trefnu i arolygon Bywyd Gwyllt gael eu cynnal ar y Campws gan staff a myfyrwyr neu gan grwpiau bywyd gwyllt / cymunedol lleol i gofnodi a monitro effeithiau unrhyw welliannau.
- 3.1.6 Cynnal arolwg estynedig o Ddosbarthiad Cynefinoedd y DU (UKHab) ym mhob un o'r pedwar safle i gofnodi'r prif gynefinoedd sy'n bresennol ar y

safle fel arolwg cynefin wedi'i ddiweddarau i'r arolygon Cam 1 estynedig a gynhaliwyd gan Thomson yn 2013.

3.1.7 Cynnal asesiadau cyflwr pob parcel o gynefin ar y safle yn dilyn arolwg UKHab.

3.1.8 Mae gweithio gyda'n Contractwr Tiroedd i gyflawni'r Cynllun Rheoli Amgylcheddol wrth ystyried yr holl effeithiau andwyol posibl ar fioamrywiaeth safleoedd yn cael eu lleihau yn unol ag argymhellion y cynllun.

3.1.9 Cynnig cyfle i staff a myfyrwyr gefnogi a chymryd rhan yn y ddarpariaeth y Cynllun Rheoli Ecolegol.

3.1.10 Adolygiad o'r Cynllun Rheoli Ecolegol yn 2029.

3.1.11 Pennu a dogfennu gweithrediad yr amserlen reoli fesul mis a safle ar gyfer opsiynau gwella.

4 Rolau a Chyfrifoldebau

4.1 Mae'r polisi'n berthnasol i holl weithwyr (a chontractwyr, fel y bo'n berthnasol) Prifysgol Metropolitan Caerdydd.

4.2 Bydd y Brifysgol yn annog aelodau o gymuned staff a myfyrwyr y Brifysgol a rhanddeiliaid perthnasol eraill i ymgysylltu â'r polisi mewn grwpiau ffocws a thrwy wirfoddoli drwy bostio'r polisi ar dudalennau gwe'r Brifysgol gyda manylion cyswllt a chyfleoedd priodol.

5 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig

5.1 Mae'r Polisi hwn yn ffurfio rhan o, a dylid ei ddarllen ar y cyd â Strategaeth Gynaliadwyedd, Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd, Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd, Cynllun Rheoli Carbon 2024-2030, Polisi Adeiladu ac Adnewyddu a Thargedau Cynaliadwyedd a Ffocws Rheoli Carbon.

6 Adolygu a Chymeradwyo

6.1 Bydd perchennog y polisi yn darparu diweddariadau i'r polisi a thargedau Cynaliadwyedd cysylltiedig a ffocws Rheoli Carbon i'r Gweithgor Gweithredu Hinsawdd i ddechrau ac yna i Bwyllgor Amgylchedd, Ystadau a Chynaliadwyedd y Brifysgol.